

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΙ

Ἡ ἔκθεσις τῶν κριτῶν περιέχει τοιαύτην ἀφθονίαν ὁμοίων — μέ τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἡμῶν φύλλῳ δημοσιευθέντα — δευμάτων τῆς διδασκαλικῆς καλαισθησίας καὶ τῆς πολυμαθείας τῶν ιστοριογράφων τῆς ἑλληνικῆς γραμματολογίας, ὥστε ἀπαλλάσσει ἡμᾶς τοῦ κόπου τῆς ἐκλογῆς. Ὅθεν παραθέτομεν ἐξ αὐτῶν τὰ προχειρότερα.

* *

«Θεοδώρατος ὁ Θεσσαλὸς ἐπίσκοπος ἔγραψε παρεκβολὰς εἰς τὸν «Ὀμητρον.» Οὗτος εἶνε Εὐστάθιος ὁ Θεσσαλονίκης ἀρχιεπίσκοπος μετημφισμένος.

* *

«Εἰς τὸ κῶρον τοῦ ποιήματος (τῶν «Ἔργων τοῦ Ἡσιόδου) μέρος ἀπαντῶνται πολλὰ μακρὰ ἐπεισόδια, οἷον... ὁ περὶ τῶν πέντε ἡλικῶν τοῦ ἀνθρώπου μῦθος.» Αἱ πέντε ἡλικίαι τοῦ ἀνθρώπου εἶνε τὰ πέντε γένη τοῦ ἀνθρώπου, μεταβληθέντα ὑπὸ τοῦ φιλογάλλου συγγραφέως εἰς ἡλικίας, κατὰ μετάφρασιν τοῦ γαλλικοῦ les cinq âges de l'humanité.

* *

«Ἐπιτερον δὲ ὠνομάσθησαν κατ'ἀναλογίαν ἐπιγράμματα καὶ ἐποιήθησαν κατὰ τὸ αὐτὸ μέτρον καὶ ἐκείνοι οἱ στοχασμοί, οἵτινες ἐξ αὐτομάτου κατέβαινον εἰς τὸν νοῦν τοῦ ποιητοῦ, καθ' ἣν ὠρα ἐθεώρει οἰονδήποτε ἀντικείμενον.» Οὗτος εἶνε ἴσως στοχασμὸς ἐξ αὐτομάτου καταβάς εἰς τὸν νοῦν τοῦ γράψαντος.

* *

«Στάσεις, αἵτινες οὐδεμίαν ἡσθάνοντο ἰδιαιτέραν εὐλάβειαν πρὸς τὸ ἥρωικόν μεγαλεῖον.»

* *

«Σιμωνίδης ἐξ Ἰούλων τῆς Κέω.» Οὗτε Ἰούλους οὔτε πλοκάμους εἶχεν ἡ Κέω, ἀλλὰ πόλιν Ἰουλίδα.

* *

Ἐπιγραφή παραγράφου: «Συμπέρασμα καὶ χαρακτήρ αὐτοῦ» (τοῦ Δημοσθένους).

* *

«Οἱ Ἕλληνες μηδαμῶς ἐθεώρου» ἀσεβὲς τὸ μιμεῖσθαι τοὺς θεοὺς, ἀνθρώποι θνητοὶ ἐν ταῖς τελεταῖς, ἐν λόγοις ἢ ἐν πράξεσι.»

* *

Ἐξ ἄλλης γραμματολογίας. «Πολλαχῶς διεπραγματεύθησαν κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην τῆς πίστεως τῶν θαυμάτων καὶ τῆς φαντασίας ἢ μυθώδης στρατείας τοῦ Βάκχου, τούτοις μνημονευτέοι: Νόννος ἐκ Πανοπέλεως ἐν Αἰγύπτῳ κλπ.»

* *

«Αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ Φαλάριδος ἐδύναντο νὰ θεωρηθῶσιν ὡς σωστρα.» Τοῦτο σημαίνει, ὅτι αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ Φαλάριδος εἶνε εἶδος ἀπολογίας, καὶ ἂν δὲν τὸ ἐννοήσωσιν οἱ μαθηταὶ τὸ πταῖσμα εἶνε τοῦ γερμανικοῦ πρωτοτύπου, τὸ ὁποῖον ἔχει ἡ λέξις Rettungen, σημαίνουσα ἀμφοτέρα, καὶ ἀπολογίαν καὶ σωστρα.

* *

Παρατηρεῖ δὲ τις ἐν τῷ κομφῶ τούτῳ ἀθύρματι τὴν ἀγωνίαν ἂν ἴσως ἤδύνατο νὰ ἀποστῆ τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ εἰκόσιον ἢ σχηματίον τοῦ κανόνος τῆς Ἀττικῆς πολυμαθείας, καὶ νὰ ἀποκροτήσῃ εἰς τὴν ἐπίπονον ἐπιστάσαν τοῦ συγγραφέως, καὶ ὁμοῦ θὰ ἦτο ψυχρὰ, τολ-

μηρὰ ἐκ τοῦ στίθους τοῦ πλοῦ, ἂν ἐνεφύσα καὶ τι ἀνακρίβει ἐν τῇ οἰκιακῇ ταύτῃ φυτεῖα, κρείττων ὅμως ἢ ἢ μετ' ἀγωνίας ἰδρῶσα ἀναμαρτησία.»

* *

Ἄν οἱ μαθηταὶ τῆς τετάρτης τάξεως ἀδυνατοῦσι νὰ ἐννοήσωσιν ἐκ τῶν εἰς χεῖρας αὐτῶν ἐγχειριδίων φράσεις, ὁποῖαι αἱ ἀνωτέρω, οἱ μαθηταὶ ὁμοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων δὲν τρέχουσι τοιοῦτον κίνδυνον. Τὰ προωρισμένα δι' αὐτοὺς ἀλφαβητήρια περιέχουσι φράσεις εὐλήπτους καὶ διδακτικωτάτας, ἐκ τῶν ὁποίων παραθέτομεν τὰς ἐπιτυχεστέρας.

«Ποιεῖ τὸ αὐτὸ τῆς θείας μου. — Σὰς συστήνω τὸν κύριον Στυλιανόν. — Εὐρῆκα ἓνα γαλασμένον ἀγόν. — Αἱ μυῖαι ἐλέρωσαν τὰ τεῖχη τῆς οἰκίας. — Ἡ γάτα ἐγλυψε τὰ πόδια τῆς.»

* *

Ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἀλφαβηταρίου: «ἠ φθισικὴ τυφλὴ ετρομαξε — ο φρενοβλαβὴς εφριξε σταν τον εκυνηγουσαν με το σπαθι — εχο μεν μιαν ασπρη σκλαβα πολυ σκληρη — εγω σου λεγω πως δεν θελω το γουδι το γουδοχαρι — το φουστιανι της αδελτης μου καρμει φρου φρου.» Ἐχω τὴν ὑποψίαν, ὅτι ὁ συγγραφεὺς τοῦ ἀλφαβηταρίου τούτου ζητεῖ ὄχι μόνον νὰ διδάξῃ τοὺς μαθητάς, ἀλλὰ καὶ νὰ τοὺς προσηλυτίσῃ εἰς τὴν αἴρεσιν τῶν κ. κ. Φαρδὸ καὶ I. I. Σκυλίτση.

* *

Ἐξ ἄλλου ἀλφαβηταρίου. «τι πραγμα γεινα η κατα εβ αυ εβο φαρι με αυγα σουπα αυγολεμονου αυριου ευγα.»

* *

Ἐξ ἄλλου: «Βράζει τὸ ριζόγαλον εἰς τὸ τσουκαλάκι τῆς γραΐας. Ξεχειλιζει... γεμιζει ὅλους τοὺς δρόμους καὶ ὅλα τὰ σπίτια.»

* *

Ἐξ ἄλλου: «Ταῖσα τσι τσατσι-τσατσι τ-σ τστσι-τσιτσα τ-σ τ-σ τ-α τσατσι-τσα.»

* *

Ἐκ τοῦ αὐτοῦ: «ἠ-το, το, ἠ-το μ-ι, μί-α, μί-α, π-τ, πτ-ω, πτω, χ-η, πτωχη, γ-υ, γυ, ν-αι, ναί, κ-α, ἠ-το μί-α πτω-χῆ γυ-ναί-κα. α, π-ε, πε, θ-α, θα, ν-ε, νε, ἀ-πέ-θα-νε, α-ν, αν, δ-ρ, δρ, δρ-ας, δρας, ἀν-δρας, τ-η-ς, τη-ς, της, ἀ-πέ-θα-νεν ὁ ἀν-δρας της.» Ὅχι μόνον ὁ ἀνδρας τῆς πτωχῆς, ἀλλὰ καὶ κάθε ἀνθρωπος κινδυνεύει νὰ σκάσῃ, ἂν ἀναγνίσῃ αὐτὰ τὰ σοφὰ παιδαγωγικά τραυλί-σματз.

Τσοπανάιος

Ο ΝΤΕΛΛΑΔΗΣ

Ἡ «Ἰταλία», κύριοι, σωστὸ θαλασσοθῆριον, θέλουν νὰ ποῦν πῶς κόλλησε ἴσὸ Ρίον καὶ Ἀντίρριον! Ἄπ' ἄλλους πάλι λέγεται, πῶς ναύταις τοῦ γλυκοῦ νεροῦ, τὸ ἔρριξαν ἴσὸν Κάνθαρο, πλησίον ἴσὸν Κρεμιδαροῦ!.. Ὅποιος εὐρῆκε, κύριοι, αὐτὴ τὴν κουρατσάγα, θὰ πάρῃ γιὰ βρεθῆμα του μιὰ scatola ben fatta!..

Κικερῆκι.

